

Norske pasienter må få rask tilgang til nyskapende medisin

sep 30, 2021

Norske pasienter får ikke rask nok tilgang til nyskapende medisin fordi dagens system ikke er rigget for moderne behandlingsmetoder. Dette får store konsekvenser for pasienter og deres familier. Novartis er opptatt av at dagens system utvikles for å møte fremtidens løsninger.

Novartis mener det tar lengre tid for norske pasienter å få tilgang til nyskapende medisiner enn land det er naturlig å sammenligne oss med. Prosessen i Nye metoder, som avgjør om norske pasienter skal få tilgang til nyskapende medisiner i spesialisthelsetjenesten, er svært komplisert og tar lengre tid enn nødvendig. Det er de regionale helseforetakene som har ansvar for Nye metoder og prioriteringer av behandlinger og metoder i spesialisthelsetjenesten, se mer på www.nyemetoder.no.

Nye metoder evalueres og en rapport med analyse og eventuelle anbefalinger ferdigstilles høsten 2021. Det er viktig at denne evalueringen følges opp av helsemyndighetene, slik at dagens system tilpasses fremtidens behandlingsmetoder. Aldri før har den medisinske utviklingen gått fortene, noe som krever at systemet bedre legger til rette for at norske pasienter får rask tilgang til nye behandlinger.

Novartis vil bidra til å finne nye løsninger

Novartis vil være en aktiv samarbeidspartner for å finne nye løsninger i helsesektoren. Som et av landets største legemiddelselskap har vi mye kunnskap om hvordan legemidler tilbys norske pasienter. Novartis ønsker derfor å fremheve fire mulige løsninger som kan gi norske pasienter raskere tilgang på nyskapende behandlinger:

1. Vi må trekke mer på kunnskapen fra klinikerne og pasientene

I Nye metoder er stemmen til klinikerne lite hensyntatt. Novartis mener at vi må lytte mer til de som kan mest om den sykdommen en ny medisin skal behandle. Klinikere har ofte mer detaljert kunnskap om terapiområdet og de ulike behandlingsalternativene. Pasienter er de som mottar behandling og deres syn på blant annet behandlingsløp, tidsperspektiv og bivirkninger er viktig å ta hensyn til. Novartis mener at klinikere og pasienter bør ha en tydelig stemme i vurderingen av om nye behandlinger skal finansieres av det offentlige.

2. Det må være tydeligere hvordan de ulike offentlige aktørene samarbeider

I dag er det vanskelig å få innsikt i hvilke vurderinger som gjøres av hvem når det besluttes om en behandling skal finansieres av det offentlige og gjøres tilgjengelig for norske pasienter. Det er særlig tre forhold vi ønsker mer åpenhet om:

- Vi mener det må være tydelig hvordan Stortingets likeverdige føringer for god kvalitet, lavest mulig pris, rask tilgang og innovasjon for legemidler oppfylles. Vi ser ofte at pris fremheves av myndighetene, og ønsker mer omtale av hvordan de ser på kvaliteten ved behandlingen, behovet for rask tilgang og innovasjon.
- Det må være tydeligere hvilken rolle Statens legemiddelverk og Sykehusinnkjøp har, og hvordan

Bestillerforum og Beslutningsforum samhandler.

- Novartis mener at det må være mer åpenhet om hvorfor en behandling tilbys norske pasienter eller ikke, og hvilke konsekvenser det har for pasienter, pårørende og samfunnet.

3. Vi må vurdere kostnader til medisiner i sammenheng med andre utgifter og inntekter i samfunnet

Novartis mener det skal være relevant om vi kan spare penger i kommunen eller andre deler av samfunnet når staten og sykehusene betaler for en behandling. Vi må bryte ned skillet mellom primærhelsetjenesten som finansieres over kommunene og spesialisthelsetjenesten som finansieres over sykehusbudsjettet. Det er viktig om en pasient kan komme tilbake til arbeidslivet eller blir pleietrengende hele livet.

De samfunnsøkonomiske besparelsene av å unngå sykehusinnleggelser, holde folk i arbeid, kurere barn med alvorlige sykdommer, eller ta i bruk teknologi som kan tilby hjemmebehandling, er enorme. Novartis mener derfor at alle utgifter og inntekter må være en del av vurderingen om en behandling skal gis til norske pasienter. Bedre og mer effektiv behandling er en investering i Norge, ikke kun en utgift.

4. Vi må tørre å inngå nye typer avtaler der risikoen fordeles mellom det offentlige som betaler og legemiddelindustrien som produsent

Nyskapende behandlinger blir ofte godkjent uten data fra store studier med lang oppfølgingstid. Dette er naturlig fordi man ser potensialet i behandlingen. Samtidig gir det større usikkerhet når man skal vurdere nytten av behandlingen. Denne usikkerheten må vi håndtere for å gi pasientene rask tilgang til ny behandling.

Usikkerhet må beskrives i metodevurderingen og tas høyde for i beslutningsgrunnlaget, men for å unngå at usikkerhet forlenger prosessen eller at pasienter ikke får tilgang til nyskapende behandling, mener Novartis at analysene av usikkerhet bør være risikonøytrale og baseres på forventningsverdier.

Novartis mener også usikkerheten kan håndteres ved nye typer betalingsordninger, og vi støtter myndighetenes signaler om at slike avtaler skal være mulig fremover. Dette vil gi et mer fleksibelt finansieringssystem der pasienter får raskere tilgang til nye behandlinger.

En mulighet er at det offentlige kun betaler hvis behandlingen virker. En annen er å gjøre en ny vurdering når vi har mer kunnskap om hvordan behandlingen virker for pasientene. Slike revurderinger kan baseres på helsedata fra registre der det samles inn viktig informasjon om norske pasienter. Slike registerdata kan brukes mer effektivt i vurderingen av om legemidler skal finansieres av det offentlige.

1. Helse- og omsorgsdepartementet mottar en rapport fra Proba i slutten av oktober 2021, lenke til regjeringens pressemelding [Proba Samfunnsanalyse tildelt evalueringsoppdrag - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/hod/nyheter/2020ny/evaluering-av-nye-metoder/id2769968/)

Source URL: <https://www.novartis.com/no-no/stories/norske-pasienter-ma-fa-rask-tilgang-til-nyskapende-medisin>

List of links present in page

- <https://www.novartis.com/no-no/no-no/stories/norske-pasienter-ma-fa-rask-tilgang-til-nyskapende-medisin>
- <https://nyemetoder.no/>
- <https://www.regjeringen.no/no/dokumentarkiv/regjeringen-solberg/aktuelt-regjeringen-solberg/hod/nyheter/2020ny/evaluering-av-nye-metoder/id2769968/>